

VABARIIGI VALITSUS
KORRALDUS

**Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaline kehtestamine
Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas**

Korraldus kehtestatakse planeerimisseaduse § 53 lõike 1 alusel ja kooskõlas sama seaduse § 27¹ lõigetega 1 ja 3 ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse §-dega 30⁶ ja 30⁹.

I. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Vabariigi Valitsus algatas 15. veebruari 2024. a korraldusega nr 40 kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (edaspidi *REP*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise¹ (edaspidi *korraldus nr 40*). Planeerimisseaduse (edaspidi *PlanS*) § 27 lõike 1 kohaselt on REP-i eesmärk sellise olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamine, mille asukoha valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. REP koostatakse eelkõige maakonnaüleste huvide väljendamiseks riigikaitse ja julgeoleku, energeetika, gaasi, transpordi, jäätmemajanduse ning maavarade kaevandamise valdkonnas või eespool nimetatud huvide väljendamiseks avalikus veekogus ja majandusvööndis. PlanS § 27 lõikes 2 on loetletud objektid, mille puhul tuleb koostada REP. PlanS § 27 lõike 3 kohaselt koostatakse Vabariigi Valitsuse põhjendatud otsuse korral REP sellise lõikes 2 nimetatuta muu ehitise püstitamiseks, mis vastab PlanS § 27 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Kaitsetööstuspargi planeerimine on PlanS § 27 lõigete 1 ja 3 kohaselt REP-i objekt, sest planeeringu eesmärk on rajada olulise ruumilise mõjuga objekt, millega väljendatakse maakonnaüleseid huve riigikaitse valdkonnas ning mille asukoha valiku ja toimimise vastu on suur riiklik huvi. Põhjendused on esitatud korralduse nr 40 seletuskirjas².

Vabariigi Valitsus määras PlanS § 27 lõike 7 alusel REP-i koostamist ja keskkonnamõju strateegilist hindamist (edaspidi *KSH*) korraldama Kaitseministeeriumi. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi *RKIK*) kui Kaitseministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus tellis 2024. a juunis OÜ-lt Hendrikson & Ko kaitsetööstuspargi REP-i ja KSH koostamise.

¹ Vabariigi Valitsuse 15.02.2024. a korraldus nr 40 „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/317022024002>.

² Vabariigi Valitsuse 15.02.2024. a korralduse nr 40 „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ seletuskiri, lk 3-4. Kättesaadav: <https://eelroud.valitsus.ee/main/mount/docList/9948dd1f-4342-4404-90d9-8cebd30b56a0?activity=2#IGfgUlef>.

14. oktoobrist 2024. a kuni 22. novembrini 2024. a toimusid Kaitseministeeriumi ja RKIK-i korraldatud konsultatsioonid ettevõtetele kaitsetööstuspargi teemal.

Vastavalt PlanS §-le 32 toimus ajavahemikul 17. oktoober 2024. a kuni 15. november 2024. a kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmi³ avalik väljapanek. Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmi avaliku väljapaneku toimumise ajast ja kohast teavitati Kaitseministeeriumi veebilehel ja Audru ajalehes „Kodused Hääled“, Tõstamaa ajalehes „Tõstamaa Tuuled“, Lüganuse vallalehes, ajalehes „Lääne Elu“, ajalehes „Pärnu Postimees“, ajalehes „Õhtuleht“ ning Lääne-Nigula valla ajalehes. Lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmiga sai tutvuda avaliku väljapaneku ajal Kaitseministeeriumi veebilehel⁴ ning Pärnu linna, Lääne-Nigula valla ja Lüganuse valla veebilehtel või paberkandjal Pärnu Linnavalitsuses, Pärnu linna Audru osavallakeskuses, Pärnu linna Tõstamaa osavallakeskuses, Lääne-Nigula Vallavalitsuses, Lääne-Nigula valla Risti osavallakeskuses, Lüganuse Vallavalitsuses, Maidla rahvamajas nende lahtiolekuaegadel.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmi avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid ajavahemikul 3. detsember 2024. a kuni 5. detsember 2024. a Pärnu Keskraamatukogus, Pärnu linna Audru osavallakeskuses, Tõstamaa rahvamajas, Lääne-Nigula Vallavalitsuses, Piirsalu rahvamajas, Lüganuse Vallavalitsuses ja Maidla rahvamajas. Avaliku arutelu ajast ja kohast teavitati Kaitseministeeriumi veebilehel ja Audru ajalehes „Kodused Hääled“, Tõstamaa ajalehes „Tõstamaa Tuuled“, Lüganuse vallalehes, ajalehes „Lääne Elu“, ajalehes „Pärnu Postimees“, ajalehes „Õhtuleht“ ning Lääne-Nigula valla ajalehes.

Avalikul väljapanekul ja avalikel aruteludel esitatud ettepanekute põhjal täiendati asukoha eelvaliku lähteseisukohti ja mõjude hindamise, sh KSH programmi ning avaldati koos esitatud ettepanekute ja seisukohtade tabeliga Kaitseministeeriumi veebilehel⁵. Lisaks avaldati teade avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta Ametlikes Teadaannetes, Audru ajalehes „Kodused Hääled“, Tõstamaa ajalehes „Tõstamaa Tuuled“, Lüganuse vallalehes, ajalehes „Lääne Elu“, ajalehes „Pärnu Postimees“ ja ajalehes „Õhtuleht“.

Vastavalt PlanS §-le 37 esitati 4. aprillil 2025. a kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Eesti Geoloogiateenistusele, Päästeametile, Politsei- ja Piirivalveametile, Muinsuskaitseametile, Maa- ja Ruumiametile, Terviseametile, Keskkonnaametile, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Põllumajandus- ja

³ Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm. Tallinn-Tartu 2024. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

⁴ Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

⁵ Samas.

Toiduametile, Transpordiametile ja Riigimetsa Majandamise Keskusele ning arvamuse avaldamiseks PlanS § 31 lõikes 2 nimetatud isikutele ja asutustele (muu hulgas Riigikogu riigikaitsekomisjonile, Pärnu linnavalitsusele, Lüganuse vallavalitsusele, Lääne-Nigula vallavalitsusele) tähtajaga 4. mai 2025. a. Kooskõlastamise ja arvamuse esitamise tähtaega pikendati vastavalt esitatud taotlustele kuni 26. maini 2025. a. Kooskõlastamise ja arvamuste esitamise etapis laekus kokku 59 kirja nii asutustelt kui ka isikutelt. Kõik asutused, kellele saadeti kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne kooskõlastamiseks, kooskõlastasid selle. Kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise etapi käigus esitatud ettepanekute ja arvamuste põhjal tehti täiendusi Natura hindamises, linnustiku uuringus, loomastiku uuringus ja taimestiku uuringus ning vastavalt sellele korregeeriti ka REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruannet. Lisaks tehti olulisemaid muudatusi aruande peatükkides 6.1.7 „Mõju põhja- ja pinnaveele“, 6.1.10 „Kliimamõjud“, 6.2.1 „Müra mõju“, 6.2.3 „Õhusaaste mõju“, 6.2.4 „Avariiliste juhtumite hindamine“, 6.3.1 „Mõju asustusstruktuurile, kogukondadele ja teenustele“, 6.4.1 „Kultuurimälestised ja seni avastamata arheoloogiapärandid“, 7.2 „Projekteerimistingimuste aluseks olevad tingimused“ ja 8 „Planeeringu elluviimise tingimused“. Keskkonnaameti 26. mai 2025. a kooskõlastuskirjas nr 6-5/25/6892-6⁶ on esitatud mitmeid ettepanekuid ja märkusi Piirsalu eelvalikuala kohta, mis viiakse REP-i ja KSH dokumentidesse sisse ja lahendatakse hiljemalt hetkeks, kui kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvalik ja KSH esimese etapi aruanne Piirsalu ala osas esitatakse asukoha eelvaliku etapis uuesti Keskkonnaametile kooskõlastamiseks. Kooskõlastuste ja esitatud arvamuste koondtabel ning Kaitseministeeriumi seisukohad nendega arvestamise kohta on esitatud kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande lisas nr 7 ning on kättesaadavad Kaitseministeeriumi veebilehel⁷.

Vastavalt PlanS §-le 38 toimus ajavahemikul 9. juuni 2025. a – 9. juuli 2025. a kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avalik väljapanek. Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avaliku väljapaneku toimumise ajast ja kohast teavitati Kaitseministeeriumi veebilehel⁸, Pärnu linna, Lüganuse valla ja Lääne-Nigula valla veebilehtedel, ajalehtedes „Õhtuleht“, „Pärnu Postimees“, „Põhjarannik“ ja „Lääne Elu“ ning Tõstamaa ajalehes „Tõstamaa Tuuled“, Lüganuse vallalehes ja Lääne-Nigula valla ajalehes. Avaliku väljapaneku jooksul oli igal isikul õigus esitada REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande kohta arvamust. REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu, KSH esimese etapi aruande ning nende lisadega oli võimalik tutvuda avaliku väljapaneku ajal Kaitseministeeriumi veebilehel ning Pärnu linna, Lüganuse valla ja Lääne-Nigula valla veebilehtedel või paberkandjal järgnevates asutustes nende lahtiolekuaegadel: Pärnu linnavalitsus, Pärnu linna Tõstamaa osavallakeskus, Lüganuse vallavalitsus, Sonda rahvamaja, Lääne-Nigula vallavalitsus, Lääne-Nigula valla Risti osavallakeskus. Avalikustamisel esitatud arvamuste koondtabel koos Kaitseministeeriumi vastustega on esitatud kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande lisas nr 8 ning on kättesaadav Kaitseministeeriumi

⁶ Kättesaadav: <https://adr.rik.ee/kaitseministeerium/dokument/17056868>.

⁷ Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

⁸ Samas.

veebilehel⁹. Avalikul väljapanekul esitatud arvamusi on kokkuvõtlikult käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.7.

Vastavalt PlanS §-le 39 toimusid ajavahemikul 28. juuli 2025. a – 30. juuli 2025. a kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud Pärnu Keskraamatukogus, Tõstamaa rahvamajas, Lääne-Nigula vallavalitsuses, Piirsalu rahvamajas, Lüganuse vallavalitsuses ja Sonda rahvamajas. Avalikust arutelust teavitati Kaitseministeeriumi veebilehel¹⁰ ja 10. juuli 2025. a kirjaga nr 12-1/25/271¹¹ PlanS § 31 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi ning avalikul väljapanekul arvamusi esitanud isikuid.

Vastavalt PlanS §-le 40 avaldati informatsioon kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avaliku väljapaneku ning avaliku arutelu tulemuste kohta 6. augustil 2025. a Ametlikes Teadaannetes ning 7. augustil 2025. a ajalehtedes „Õhtuleht“, „Pärnu Postimees“, „Lääne Elu“ ja „Põhjarannik“.

II. ÕIGUSLIK ALUS

REP-i menetlus koosneb ehitise asukoha eelvaliku tegemisest, mille eesmärk on ehitisele sobivaima asukoha leidmine, ja detailse lahenduse koostamise menetlusest. Kaitseministeeriumi kui planeeringu koostamise korraldaja eesmärgiks on olnud REP kehtestada asukoha eelvaliku alusel vastavalt PlanS § 27¹ lõikele 1.

18. juulil 2025. a jõustusid PlanS-i ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse (edaspidi *EhSRS*) muudatused¹², millega muu hulgas muudeti PlanS § 27¹ sõnastust ning *EhSRS*-i täiendati §-ga 30⁹. *EhSRS* § 30⁹ esimene lause sätestab, et enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud riigi eriplaneeringute ja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringute menetlusele kohaldatakse planeerimisseaduse redaktsiooni, mis jõustus samal ajal käesoleva paragrahviga. Käesoleva korralduse andmise ajal kehtiv PlanS § 27¹ lõige 1 sätestab, et REP-i koostamisel võib loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku alusel, kui puuduvad välistavad tegurid riigi eriplaneeringuga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvalikus on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. PlanS § 30 lõige 1¹ sätestab, et detailse lahenduse koostamisest loobumisel ja riigi eriplaneeringu kehtestamisel asukoha eelvaliku alusel kohaldatakse riigi eriplaneeringu koostamisel asukoha eelvalikule sätestatud nõudeid, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud nõudeid. Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku menetlus on läbi viidud vastavalt PlanS 4. peatükis sätestatud menetlusnõuetele (ehk kuni PlanS §-ni 41). PlanS-i muudatuste kohaselt eraldi planeeringu vastuvõtmise otsust enne kehtestamist enam ei tehta. Seega on võimalik eeltoodud sätete

⁹ Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

¹⁰ Samas.

¹¹ Kättesaadav: <https://adr.rik.ee/kaitseministeerium/dokument/17445484>.

¹² Planeerimisseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamine) – RT I, 08.07.2025, 36.

tingimuste täitmisel liikuda kohe pärast asukoha valimist planeeringu kehtestamisse. Vastavalt EhSRS §-le 30⁶ kohaldatakse PlanS § 27¹ ka enne nende sätete jõustumist algatatud planeeringutele, mille osas ei ole asukoha eelvalikut veel tehtud. Käesoleva korralduse andmise ajaks ei ole asukoha eelvalikut tehtud, seega kohaldatakse kaitsetööstuspargi REP-ile käesoleva korralduse andmise ajaks jõustunud PlanS §-i 27¹. EhSRS § 30⁹ teine lause sätestab, et koostamisel oleva riigi eriplaneeringu ja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku juba läbitud menetlust ei korrata, välja arvatud, kui avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehtud muudatused muudavad riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku põhilahendusi või toovad kaasa vajaduse keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruannet oluliselt muuta. Võttes arvesse, et kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku otsuse ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehtud muudatused ei muutnud REP-i asukoha eelvaliku põhilahendusi ega toonud kaasa vajadust KSH esimese etapi aruannet oluliselt muuta, siis vastavalt EhSRS §-le 30⁹ ei olnud vajalik eelvaliku juba läbitud menetlust korrata.

Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvalikust ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruandest nähtub, et puuduvad välistavad tegurid REP-iga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega¹³. Aruande ptk-s 7.2. on toodud detailselt projekteerimistingimused Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas. Seega on antud juhul põhjendatud REP-i kehtestamine PlanS §-i 27¹ lõike 1 alusel. Antud juhul lõpeb riigi eriplaneeringu menetlus asukoha eelvaliku etapiga ning kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruanne¹⁴ (edaspidi *aruanne*) vastab PlanS §-s 3 nimetatud sisuliste tingimustele, sisaldades muuhulgas vajalikke dokumente ning andmeid riigi eriplaneeringu kehtestamiseks. Käesoleva korralduse punktis 3.4. on detailse lahenduse koostamisest loobumist pikemalt põhjendatud.

Vastavalt PlanS § 27¹ lõikele 3 kohaldatakse detailse lahenduse koostamisest loobumisel § 27¹ lõikes 1 sätestatud juhtudel asukoha eelvaliku alusel planeeringu kehtestamisele PlanS § 53 lõigetes 1–4¹ ja 6–8 sätestatut.

Seega lähtuvalt 18. juulil 2025. a jõustunud PlanS-i sätetest on Vabariigi Valitsusel pädevus kehtestada kaitsetööstuspargi REP asukoha eelvaliku alusel ilma PlanS § 41 kohast REP-i asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmist tegemata.

¹³ Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvalik ja mõjude hindamise sh keskkonnamõjude strateegilise hindamise esimese etapi aruanne“. Tallinn-Tartu 2025, ptk. 1. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

¹⁴ Samas.

III. PÕHJENDUSED JA KAALUTLUSED

3.1. REP-i kehtestamise eesmärk ja riigi huvi

Kaitsetööstuspargi REP-i eesmärk on planeerida kaitsetööstuspark laskemoona, lahingumoonna, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmiseks ja selle toimimiseks vajalik taristu. Juba Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2023–2027 punktis 1.1.6 oli eesmärgiks seatud, et suurenenud riigikaitseinvesteeringutest peab osa saama ka Eesti kaitsetööstus. Selleks toetab Vabariigi Valitsus Eesti kaitsetööstust ning arendab välja laskemoona-, relva- ja droonitootmist võimaldava tööstuspargi¹⁵. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis 2025–2027 on samuti seatud eesmärgiks kaitsetööstuspargi rajamine¹⁶. Vastavaks tootmiseks on vaja ohualasid ja sobivat taristut, mille leidmine ja planeerimine on ettevõtetele aga liialt kulukas ja aeganõudev. Riik saab tööstuspargi abil ärikeskkonda soodsamaks muuta¹⁷.

Venemaa agressioonisõda Ukrainas on muutnud Euroopa julgeolekuolukorda, mistõttu Eesti tugevdab riigikaitset, eraldades alates 2024. aastast vähemalt kolm protsenti sisemajanduse kogutoodangust kaitsekuludeks¹⁸. Alates 2026. aastast on seatud eesmärgiks eraldada vähemalt viis protsenti sisemajanduse kogutoodangust kaitsekuludeks. Samal ajal on Eesti huvides see, et Euroopa kaitsetööstus muutunud julgeolekuolukorras kiiresti kohaneks ja kaitsevarustuse, sealhulgas laskemoona tootmisvõimsust märkimisväärselt kasvataks. Kaitsetööstuspargi loomisega panustab Eesti riik Eesti ja Euroopa kaitsetööstuse tugevdamisse.

REP-i algatamisel seati eelduseks, et kaitsetööstusparki mahub vähemalt kahe-kolme ettevõtja tootmine, kellest vähemalt üks on A- või B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. REP-i koostamise protsessi käigus on selgunud, et teadaolevalt on ettevõtete huvi kaitsetööstuspargi vastu suur. Ettevõtetele tootmise võimaldamine kattub REP-i eesmärgiga tagada võimalikult suures mahus kohapealse laskemoona, lahingumoonna, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmine. Sellest tulenevalt seati eelduseks, et kaitsetööstuspark peab mahutama vähemalt viie ettevõtte tootmise, kellest vähemalt kolm on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtted. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmi dokumendis on toodud juba eelnevalt välja võimalus REP-i kehtestamiseks rohkem kui kahel alal ja/või suuremal alal kui 100 ha (kui alad seda võimaldavad, sh puuduvad välistavad tingimused)¹⁹. Eeltoodule tuginedes täpsustati aruandes REP-i eesmärki, mis võimaldab REP-iga kavandada rohkem kui ühe kaitsetööstuspargi asukoha.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2023–2027. Kinnitanud Vabariigi Valitsus 18.05.2023.

¹⁶ Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2025–2027. Kinnitanud Vabariigi Valitsus 19.06.2025.

¹⁷ Vabariigi Valitsuse 15.02.2024. a korralduse nr 40 „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ seletuskiri lk 4. Kättesaadav: <https://eelroud.valitsus.ee/main/mount/docList/9948dd1f-4342-4404-90d9-8cebd30b56a0?activity=2#IGfgUlef>.

¹⁸ Samas, lk 1.

¹⁹ Aruande ptk 3.1.

3.2. Kavandatav tegevus ning kavandatavad hooned ja rajatised

Aruande alapeatükis 4.1. kirjeldatakse põhjalikult kaitsetööstuspargis kavandatavat tegevust ning hooned ja rajatisi. Kaitsetööstuspargis planeeritakse eelduslikult järgmised ehitised: büroohooned, tööstushooned ja rajatised, keemiatööstuse hooned ja rajatised, laohooned, erihooned, veejaotustorustikud, kanalisatsiooniehitised, elektri- ja sideliinid ning nendega seotud muud kohalikud rajatised, piirdeaiad ja väravad, teed ning muud tööstuspargi toimimiseks vajalikud rajatised nagu laskemoona või lõhkeaine katseplats ja lõhkeaine tootmisjääkide hävitamise plats.

Kaitsetööstuspark kavandatakse eeldusel, et see peaks võimaldama toota erinevat laskemoona (väikese-, keskmise- ja suurekaliibrilist moona), lahingumoonu (näiteks miine) ja muud sõjalist lõhkematerjali ning lõhkeainet. Toodete valiku, tootmismahu ja tootmisprotsessi otsustavad ettevõtte vastavalt oma äriplaanile ning kaitsetööstuspargis tegutsemise tingimustele. Kaitsetööstuspargi arendamisel arvestatakse vähemalt viie ettevõtte tehastega, millest vähemalt kolm on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte tehased (st, et neis käideldakse rohkem kui 50 t 1.1 ohuklassiga lõhkeainet)²⁰. Üks neist tehastest on riigi planeeritav lõhkeainetehas. Kaitsetööstuspargis tegutsevate ettevõtete arv selgub valikpakkumise käigus.

Kaitsetööstuspargi ala jaotub suures plaanis kolmeks osaks: üldala, tehaste ala ja hoidlate ala. Kaitsetööstuspargi alal moodustatakse äri- ja tootmismaa krundid, mida on võimalik vajadusel liita või jagada peale planeeringu kehtestamist. Eraldi moodustatakse transpordimaa ja üldmaa krundid, mis teenindavad äri- ja tootmismaa krunte. Kaitsetööstuspargi kavandatav suurus on minimaalselt 100 ha.

3.3. Asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruande tulemusena selgunud eelvaliku alad

3.3.1. Eelvalikualade valimine, sh mõjude hindamine

Kaitsetööstuspargi REP-i planeeringuala²¹ hõlmab maa-alasid Ida-Viru maakonnas Lüganuse vallas (kaks ala kokku 630 ha), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas (150 ha) ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas (3330 ha). Planeeringuala suurus kokku on ligikaudu 4110 ha.

Kaitsetööstuspargi asukohaks sobivate planeeringualade leidmisel lähtuti järgmistest põhikriteeriumitest: pargi pindala, ohuala, tööjõud, raudteekaubaajaam või kaubasadam, elektriühendused. Lisakriteeriumitena arvestati kaugust Kaitseväge ladudest ja harjutusaladest. Samuti on planeeringualade valiku analüüsis arvestatud kooskõla olemasolevate planeeringutega ja sellest tulenevat teostatavust²².

²⁰ Samas, ptk 4.1.

²¹ Samas, ptk. 3.2. Joonis 1.

²² Vabariigi Valitsuse 15.02.2024. a korralduse nr 40 „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ seletuskiri lk 5. Kättesaadav: <https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/9948dd1f-4342-4404-90d9-8cebd30b56a0?activity=2#IGfgUlef>.

Aruande alapeatükis 3.3. on selgitatud, et arvestades kavandatava tegevuse sisu ja võimalikke asustusest, looduskeskkonnast jm tulenevaid piiranguid, viidi asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja programmi etapis läbi ruumianalüüs planeeringualal reaalsete arendusalade ehk eelvalikualade leidmiseks. Eelvalikualade leidmiseks arvati kõigi planeeringualade puhul välja: kaitstavad loodusobjektid (st looduskaitseseaduse § 4 kohased kaitsealad; hoiualad; kaitsealused liigid ja kivistised; püsielupaigad; kaitstavad looduse üksikobjektid; kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid), Natura 2000 võrgustiku alad, olemasolevad tuulikud ja tuulikust 300 m puhverala. Osadel aladel täpsustati piire ka elamute ohualade ja muude kitsenduste alusel. Täpsustamise põhjendused ja selgitused on esitatud asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH programmi dokumendis²³. Eelvalikualadena jäid valikusse viis ala: Pärnu 1 (204 ha, Audru metskond 20, 82602:005:0282), Pärnu 2 (244 ha, Audru metskond 52, 62401:001:2178), Piirsalu (68 ha, Kõuemaru, 68001:003:0278, ja Tuulemaru, 68001:003:0274), Põhja-Kiviõli (141 ha, Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär, 75101:003:0112) ja Aidu (136 ha, Kohtla metskond 200, 43801:001:0133)²⁴. Asukoha eelvaliku hindamiste jaoks on eelvalikualasid täpsustatud ning leitud tulenevalt nii keskkonnamõjude hindamisest kui konkreetsetest piirangutest kruntide kavandamisele täpsustatud kaitsetööstuspargi alade lahendused. Eelvalikualade Pärnu 1, Pärnu 2, Piirsalu, Põhja-Kiviõli ja Aidu täpsustatud alade joonised koos selgitustega on toodud aruande alapeatükkides 4.2.1.–4.2.5.

Aruande peatükis 5 on kirjeldatud asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise metoodilisi aluseid. Asukoha eelvalikul kasutatud võrdluskriteeriumid erinevad mõnevõrra asukoha eelvaliku lähteseisukohtades ja KSH programmis kirjeldatust, kuid sisaldavad kõiki nendes dokumentides ette nähtud teemasid. Sellest tulenevalt on aruandes hindamine ja võrdlus esitatud kriteeriumigruppide (1-4 ja 5-8) lõikes, mis koosnevad alljärgnevates võrdluskriteeriumitest:

- 1) eesmärgile vastavus/tehniline teostatavus;
- 2) baastaristu maksumus;
- 3) asukoha riigikaitsealine sobivus;
- 4) protsessiriskid;
- 5) keskkonnamõjud (sh mõju Natura 2000 võrgustiku aladele);
- 6) keskkonnatingimused ja sellest tulenev mõju tervisele;
- 7) sotsiaalmajanduslikud mõjud;
- 8) kultuurilised mõjud.

Võrdluskriteeriumite hinnangud ei ole matemaatiliselt liidetavad, st võrdluskriteeriumid ei ole võrdse olulisuse ja osakaaluga. Eelistuse kujundamise olulisimaks aluseks oli eesmärgipärasus – st ala sobivus kaitsetööstuspargi rajamise eesmärgist lähtuvalt: ettenähtud mahus ning

²³Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm. Tallinn-Tartu 2024. Punkt 5. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

²⁴Aruande ptk 3.3. Joonis 2.

kehtestamiseks ettenähtud ajaraamis. Samuti on oluline silmas pidada, et kaitsetööstusparki saab rajada, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav. Seega juhul, kui muudest mõjuga seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 5–8) ei tulenenud olulisi välistavad asjaolusid, lähtub eelvaliku otsus eesmärgi ja teostatavusega seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 1–4)²⁵. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtades ja KSH programmis²⁶ (aruande Lisa 10) on kirjeldatud kaitsetööstuspargi asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise metoodikat pikemalt.

Mõjude hindamisel arvestati läbivalt ka mõjude omavahelisi seoseid, sh koosmõju ja kumulatiivset mõju teiste piirkonnas asuvate ja kavandatud tegevustega. Sellist koosmõju ja kumulatiivset mõju on asjakohasel juhul läbivalt kirjeldatud eelkõige aruande alapeatükis 6.1.6 „Mõju rohevõrgustiku pindala vähenemisele“, alapeatükis 6.2.1 „Müra mõju“, alapeatükis 6.3.1 „Mõju asustusstruktuurile, kogukondadele ja teenustele“ ja lisas 1 „Loomastiku uuring“. Kaitsetööstuspargi arendamisega ei kaasne olulist ebasoodsat koosmõju juba olemasolevate objektide/tegevustega ja kehtivate planeeringutega²⁷.

Asukoha eelvaliku KSH on läbi viidud, tuginedes mõjude hindamise, sh KSH programmile, milles määratleti mõju hindamise ulatus ning planeeringu elluviimisega eeldatavalt kaasneda võiv keskkonnamõju. Läbiviidud KSH on lahutamatu osa planeerimisprotsessist, mis tähendab, et see ei ole ülejäänud planeeringust eraldiseisev protsess, vaid on integreeritud²⁸. Kaitsetööstuspargi REP-i protsessi ja mõjude hindamisel hinnati ka planeeringu koostamise asjakohaseid mõjusid vastavalt PlanS § 4 lõike 2 punktile 5²⁹. Mõjude asjakohasus tähistab seotust konkreetse planeeringu eesmärgi ja alaga. Asjakohaste mõjude olulisuse üle otsustamisel on aluseks planeeringu korraldaja kaalutlus³⁰. Konkreetsete teemavaldkondade mõju hindamisel kasutatud metoodikaid on aruande peatükis 6 „Mõjude hindamine ja asukoha alternatiivide võrdlus“ vastavate alateemade juures täpsustatud. Iga alapeatüki lõpus on ka kokkuvõttev lõik asukoha eelistusest vastavast mõjude hindamisest tulenevalt (esitatud alljärgnevalt). Eraldi aruannetena on koostatud loomastiku uuring, linnustiku uuring, taimestiku uuring ja Pärnu linna eelvalikualade arheoloogiline eeluuring³¹. Võttes arvesse aruande mahtu, on alljärgnevalt toodud välja kokkuvõtte aruandest.

²⁵ Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“. Tallinn-Tartu 2024, ptk 4, lk 13. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

²⁶ Samas.

²⁷ Aruande ptk 5.

²⁸ Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“. Tallinn-Tartu 2024, ptk 4, lk 14. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

²⁹ PlanS § 4 lg 2 p 5 sätestab, et planeerimisalase tegevuse korraldaja ülesanded on planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine, sealhulgas keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamine.

³⁰ Aruande ptk 3.1.

³¹ Samas, ptk 5.

Aruande alapeatükis 6.1. on kirjeldatud keskkonnamõjud, sh mõju kaitstavatele loodusobjektidele, Natura 2000 võrgustiku aladele, loomastikule, linnustikule, taimeistikule, rohelinele võrgustikule, põhja- ja pinnaveele, maavaradele, jäätmetekkele ja ringmajanduse võimalusele, kliimale ning kasutusperioodi ja maakasutuse kliimaneutraalsuse (CO₂) hindamist ja kliimamuutustega kohanemist. Kaitsetööstuspargi eelvalikualade piires üldjuhul kaitstavaid loodusobjekte ei leidu, kuna need välistati juba alade eelvaliku tegemisel. Erandina on siiski mõnel eelvalikualal mõne kaitstava liigi leiukohad. Eraldi läbi viidud loomastiku-, taimeistiku- ja linnustiku uuringud (asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise esimese etapi aruande lisad 1–3) käsitlesid kõiki kaitstavaid liike ja püsielupaiku ning ka kaitstavaid alasid, mille kaitse-eesmärgid võiksid tegevuse mõjualas olla³². Eelvalikualade eelistused, lähtudes kaitstavatest objektidest, on kujundatud eelnimetatud uuringute tulemuste põhjal ning neid kajastavad aruandes kokkuvõtlikult alapeatükid 6.1.3–6.1.5.

Natura hindamise aruanne on aruande lisa 5. Kokkuvõtte mõjust Natura 2000 võrgustiku aladele kajastub aruande alapeatükis 6.1.2. Sealt nähtub, et Natura eelhindamine jõudis järeldusele, et kaitsetööstuspargi REP-i rakendamisel on välistatud ebasoodsa mõju tekkimine Natura 2000 võrgustiku Nätsi-Võlla loodusalale, Nätsi-Võlla linnualale, Lindi loodusalale, Aseri loodusalale ja Uhaku loodusalale ning nende alade puhul ei ole vajadust liikuda asjakohase hindamise etappi. Eelhindamisel ei saanud ainsana välistada ebasoodsat mõju Piirsalu eelvalikuala mõjualas asuvale Mustjärve raba loodusalale, millele viidi läbi ka asjakohane hindamine, mis jõudis objektiivse hindamise tulemusel järeldusele, et kaitsetööstuspargi rajamisel ja sellega seotud tegevustel puudub ebasoodne mõju Natura 2000 Mustjärve raba loodusala kaitse-eesmärkide saavutamisele juhul, kui rakendatakse vajadusel vastavaid meetmeid järgmistes etappides. Kaitsetööstuspargi või ka üksikute tehaste (nt lõhkeainetehase) kavandamisel Piirsalu eelvalikualale tuleb ala kuivendamise vajaduse selgumisel kaaluda tegevuse mõju Natura 2000 võrgustiku Mustjärve raba loodusalale, vajadusel alatatada keskkonnamõju hindamise menetlus ning viia läbi vajalikus täpsusastmes Natura hindamine. Ebasoodsa mõju tekkimist on võimalik ära hoida või minimeerida järgmistes etappides (planeerimine, projekt) läbi keskkonnaaspektide arvestamise ning vajadusel meetmete rakendamisega. Kuivenduse tegelik vajadus ja sellest tulenev mõjuala ulatus täpsustub konkreetse planeeringu/projekti tehnilise lahenduse väljatöötamisel ning selles etapis saab vajadusel töötada välja ka leevendavad meetmed (nt tehnilised või planeeringulised lahendused) mõju välistamiseks. Natura hindamise tulemusel võib öelda, et Natura 2000 võrgustiku alade kaitsevajadustest tulenevalt ei ole ühegi eelvalikuala puhul välistatud kaitsetööstuspargi ega lõhkeainetehase rajamine. Ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustikule ei kaasne Pärnu 1, Pärnu 2, Põhja-Kiviõli ega Aidu eelvalikualade valimisel ja välja arendamisel. Piirsalu eelvalikuala valimisel on võimalik ebasoodne mõju ära hoida vastavate meetmete rakendamisega³³.

Aruande alapeatükis 6.2. on kirjeldatud keskkonnatingimused ja sellest tulenev mõju tervisele, sh müra, vibratsiooni, õhusaaste mõju ja avariiliste juhtumite hindamine. Kaitsetööstuspargi REP-i puhul esineb olulisem müra mõju eelkõige katselõhkamiste päevadel, mida kirjeldatakse

³² Samas, ptk 6.1.1.

³³ Samas, ptk 6.1.2.

täpsemalt aruande alapeatükis 6.2.1.3. Tööstusmüra osas (igapäevane tootmisprotsess) võib hetkel teadaoleva informatsiooni põhjal eeldada, et tööstusmüra normtasemetele (nii piiväärtusele kui sihtväärtusele) vastavad tingimused on lähimate eluhoonete juures tagatud nii päeval kui ka öösel³⁴. Müra mõju hindamine hõlmab ka soovitusi müra mõju vähendamiseks³⁵. Aruande alapeatükis 6.3. on kirjeldatud sotsiaalmajanduslikud mõjud, sh mõju asustusstruktuurile, kogukondadele ja teenustele; mõju piirkondlikule arengule; mõju varale, mõju maakasutusele; mõju liikuvusele ja olemasolevatele transpordikoridoridele. Aruande alapeatükis 6.4. on hinnatud mõju kultuuripärandile (kultuurimälestised, arheoloogiapärand, pärandkultuur ja militaarpärand, väärtuslikud maastikud).

Aruande alapeatükis 6.5. „Eesmärgile vastavus ja tehniline teostatavus“ on analüüsitud järgmisi teemasid: piisava ruumi olemasolu, täpse lahenduse kavandamise piirangud, katseplatsi paigutamise piirang, lõhkeainetehase rajamise võimalikkus, veeressursi kättesaadavus, ühenduvus olulistest taristuobjektidest ja kaugus testimist võimaldavatest harjutusväljadest. Nendes teemades on töö käigus tuvastatud võimalikud erinevused eelvalikualade vahel seoses kaitsetööstuspargi (sh lõhkeainetehase) võimaliku lahenduse vastavusega planeeringu eesmärkidele ja tehnilise teostatavusega. Erinevused tulenevad eelvalikualade erinevate asukohtadega seotud piirangutest. Eesmärgile vastavuse ja tehnilise teostatavuse koondhinnang on aruande alapeatükis 6.5.8. olevas tabelis „Kriteeriumgrupi „Eesmärgile vastavus ja tehniline teostatavus““.

Aruande alapeatükkides 6.6.–6.8. on analüüsitud baastaristu maksumust, asukoha riigikaitsest sobivust ja protsessiriske. Kuna REP-i eesmärgiks on kaitsetööstuspark rajada ettenähtud ajaraamis, on aruande alapeatükis 6.8. analüüsitud protsessiriske. Siia alla kuuluvad kõik protsessi käigus tuvastatud võimalikud ohud ja määramatused, mis võivad ebasoodsalt mõjutada, kas planeeringu protsessi edenemist lähteseisukohtades ja programmis määratletud ajagraafikus või ka kavandatava tegevuse realiseerimist planeeringu kehtestamise järgselt (nt ehituslubade andmine jm). Siinkohal on oluline välja tuua maaomandit puudutav analüüs, mille käigus selgus, et eramaade kasutamise vajadus puudub kõikidel eelvalikualadel. Siiski, täiendavalt hinnati ka tulevaste võimalike ohualade kattumist eramaadega. Protsessiriskina oli see hindamine vajalik, kuna kaitsetööstuspargi ohtlikele hoonetele seatakse niinimetatud ohualad – kitsendustega alad, kuhu uute hoonete (eelkõige elamute, suvilate, ühiskondlike hoonete, äri- ja tootmishoonete) ehitamine ei ole lubatud. Ohualades olevatel maa-aladel saab jätkata põllu- ja metsamajandusega. Sinna saab rajada vajalikke rajatisi³⁶. Koondhinnang antud kriteeriumi osas on aruande alapeatükis 6.8.6 toodud tabelis „Kriteeriumgrupi „Protsessiriskid koondhinnang““.

Aruande alapeatükis 7.1. on välja toodud eelvalikualade võrdlustulemused kriteeriumite kaupa. Alapeatükis 7.1.1. on kokkuvõtte kriteeriumigruppidest 5–8 (keskkonnamõjud, sh mõju Natura 2000 võrgustiku aladele; keskkonnatingimused ja sellest tulenev mõju tervisele; sotsiaalmajanduslikud mõjud; kultuurilised mõjud). Eelvalikualade võrdluses on suurima

³⁴ Samas, ptk 6.2.1.2.

³⁵ Samas, ptk 6.2.1. ja 7.3.

³⁶ Samas, ptk 6.8.5.

ebasoodsa mõjuga Pärnu 2 eelvalikuala, mille valikuga kaasneks negatiivne mõju eelkõige linnustikule, aga ka taimestikule ja rohevõrgustikule. Suur mõju linnustikule kaasneks ka Piirsalu ala puhul. Loodusele avaldatavad mõjud on mõlema ala puhul raskesti leevendatavad. Lisaks kaasneks nende kahe ala puhul ka suurim mürahäiring piirkonna elanikele. Kokkuvõttes soovitab mõjuhindamise töörühm need kaks eelvalikuala (Pärnu 2 ja Piirsalu) välja pakutud piirides (n-ö maksimummahu) välistada (eeldusel, et planeeringu eesmärgid on mujal realiseeritavad). Neid alasid võiks kaaluda vaid oluliselt väiksema mahu ja piiratud tegevuste korral (nt müra tekitava katseplatsi vältimine). Mõjude poolest eelistatud alad on Aidu ja Põhja-Kiviõli eelvalikualad, kõige soodsam Aidu ning teisena Põhja-Kiviõli (millel on võrreldes Aidu alaga suurem mõju ümberkaudsetele elanikele müra mõju näol).

Kaitsetööstuspargi rajamine Pärnu 1 alale mõjutab küll linnuliikide konkreetseid leiukohti pargi alal ja leiukohtade kvaliteeti pargi mõjualas, kuid tegevuse tagajärjel ei saa eeldada ulatuslikuma mõju teket, mis tooks kaasa olulise negatiivse mõju linnuliikidele populatsiooni tasandil või põhjustaks liikide seisundi halvenemist Eestis. Meetmete rakendamine on siiski vajalik konkreetsete kahjustatavate elupaikade osas (vt Tabel 8 „Meetmed linnustikule mõju leevendamiseks”³⁷). Seega, kuigi Pärnu 1 alaga kaasnevad mitmed keskkonnamõjud, on olulist ebasoodsat keskkonnamõju võimalik vältida. KSH annab täiendavad soovitusel ebasoodsa keskkonnamõju leevendamiseks. Sotsiaalmajanduslike mõjude osas leidis KSH ja asjakohaste mõjude hindamine, et olulisi erinevusi, mille alusel asukoha eelistust välja tuua, alade vahel ei ole. Kultuuriliste mõjude poolest on eelistatud Põhja-Kiviõli ja Aidu alad, kuna nendel aladel ei paikne kultuuripärandi objekte. Pärnu 1 alal paikneb üks arheoloogilise eeluuringu käigus tuvastatud objekt ning kaks pärandkultuuriobjekti, Pärnu 2 alal võib esineda seni avastamata arheoloogiapärandit ning Piirsalu alal esineb pärandkultuuri objekte. KSH hinnangul on üldjuhul olulist ebasoodsat mõju kõigil neil aladel suures osas võimalik vältida³⁸.

Aruande alapeatükis 7.1.2 on kokkuvõtte kriteeriumigruppidest 1–4 (eesmärgile vastavus/tehniline teostatavus, baastaristu maksumus, asukoha riigikaitseline sobivus, protsessiriskid). Kui muudest mõjuga seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 5–8) ei tulene olulisi välistavad asjaolusid, lähtub sobiva asukoha eelvalik eesmärgi ja teostatavusega seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 1–4). Riigi seisukohast on kaitsetööstuspargi asukoha valiku tegemisel olulisimad kriteeriumid eesmärgile vastavus ja riigikaitseline sobivus. Mõlema kriteeriumi osas on eelistatuimad Pärnu alad: Pärnu 1 ja Pärnu 2. Baastaristu maksumuse osas ei ole võimalik välja tuua selgelt eelistatud või mitte-eelistatud alasid. Protsessiriskide kriteerium on otsustajale eelkõige infoks, millega tegevuse kavandamisel arvestada (st, kui riske on teadvustatud ja võimalusel maandatud, ei ole need määravaks asjaoluks). Vastavalt täpsustatud REP-i eesmärgile tuleb kaitsetööstuspark planeerida arvestusega, et sinna mahub vähemalt viie ettevõtja tootmine, kellest vähemalt kolm võivad olla üle 50 tonni lõhkeainet käitlevad ehk A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtted. Nii Pärnu 1 (204 ha) kui Pärnu 2 (244 ha) tagaksid eeltoodud eesmärgi. Riigikaitseline sobivus on oluline, et suurendada võimalust

³⁷ Samas, ptk 6.1.4.

³⁸ Samas, ptk 7.1.1.

kaitsetööstuspargi tegevuse jätkamiseks sõjalise konflikti ajal. Oluline on, et alad jääksid vastase enamlevinud pikamaa kaudtule relvade mõjuulatusest võimalikult kaugele ja oleks tagatud õhuründe puhul piisav eelhoiatuse. Kuigi keskkonnamõjude järgi on eelistatumad alad Aidu ja Põhja-Kiviõli, siis riigikaitsealisesest vaatest on need vähem sobivad. Samuti tagaksid mõlemad alad eelnimetatud eesmärgi ala suuruse osas, kuid väiksemas ulatuses kui Pärnu alad. Aidus on seejuures keerulisem tööstusparki rajada tulenevalt ala kujust, piirneva veekogu piirangutest ja ohtlikele hoonetele sobiva ala piiratusest.

3.3.2. Eelistatud alad kaitsetööstuspargi rajamiseks

Aruande alapeatükk 7.1.3. käsitleb eelistatud asukoha valikut. Eelistatud asukoha valik lähtub eeskätt kaitsetööstuspargi eesmärgist, juhul kui keskkonnamõjude hindamisest ei tulene välistavaid asjaolusid. Tööstuspargi eesmärk on võimaldada laskemoona, lahingumoonna, lõhkematerjali ja lõhkeaine tootmist Eestis. Täpsustatud eesmärki on kirjeldatud korralduse punktis 3.1. Mõjude ja alade eesmärgile vastavuse hindamisel selgus, et kõik eelvalikualad kaitsetööstuspargile seatud tingimustele täielikult ei vasta, kuid tehniliselt on võimalik kõigil viiel alal laske- ja lahingumoonna toota. Osadel aladel on seda võimalik teha väiksemas mahus ja piirangutega (nt ei saa ettenähtud mahus katsetusi läbi viia). See tähendab, et kõigil eelvalikualadel on võimalik toota laskemoona ehk viia läbi tegevust, mis vastab kaitsetööstuspargi eesmärgile ja tegevuse iseloomule. Samuti on planeeringu koostamise protsessi käigus selgunud, et teadaolevalt on ettevõtete huvi kaitsetööstuspargi vastu suur ning riigi huvi on pakkuda kõigile tõsistele huvilistele võimalust tootmiseks. Rohkematele ettevõtetele tootmise võimaldamine kattub REP-i eesmärgiga tagada võimalikult suures mahus Eestis laskemoona, lahingumoonna, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmine. Eelnevalt lähtudes valitakse kaitsetööstuspargi rajamiseks eelistuselt nii esimene kui teine ala. Kui esimesele alale ei mahu kõik valikpakkumisel edukad olnud ettevõtted (või mingil põhjusel tootmised ei sobi kokku), siis on alternatiivina võimalus kasutada ka teist ala.

Kaitsetööstuspargi rajamiseks eelistuselt esimene asukoht on Pärnu 1 ala. Nii Pärnu 1 (204 ha) kui Pärnu 2 (244 ha) vastavad mõlemad kõige paremini REP-i eesmärgi kriteeriumile. Mõlemad alad tagaksid vajaliku minimaalse ala kaitsetööstuspargi tegevuseks ja suuremas mahus kui Põhja-Kiviõli ja Aidu ala. Nii Pärnu 1 ala kui ka Pärnu 2 ala on kõige eelistatumad, lähtudes riigikaitsealisesest sobivusest, see tähendab, et asukoht jääb võimalikult kaugele vastase enamlevinud pikamaa kaudtule relvade mõjupiirkonnast ja tagab piisava eelhoiatuse õhurünnakute puhul. Keskkonnamõjudest tulenevalt on aga soovituslik välistada Pärnu 2 ala. Kuigi ka Pärnu 1 alal on vaja keskkonnamõjusid leevendada, siis kaitsetööstuspargi tegevust välistavaid olulisi keskkonnamõjusid Pärnu 1 alal ei esine. Kokkuvõttes on aruandes ettepanek loobuda kaitsetööstuspargi rajamisest Pärnu 2 alale, kuna see on suurimate keskkonnamõjudega.

Eelistuselt teine asukoht on Põhja-Kiviõli ala. See ala vastab planeeringu eesmärgile, kuid Põhja-Kiviõli ala on siiski väiksem (141 ha) ja riigikaitsealisesest sobivusest lähtudes vähem eelistatud kui Pärnu 1, aga samas suurem kui Piirsalu ala. Piirsalu ala ei võimalda minimaalselt 100 ha suuruse pargi rajamist. Põhja-Kiviõli alal on ka väiksem keskkonnamõju kui Piirsalu alal ja Pärnu 2 alal. Seetõttu, ning kooskõlas antud ala keskkonnatingimustega, ei määrata

Piirsalu ala esimeseks ega teiseks eelistuseks kaitsetööstuspargi rajamiseks. Kuigi Aidu ala on Põhja-Kiviõli alaga võrreldes mitme kriteeriumi osas sarnase või parema iseloomuga, siis Aidu ala on riigikaitsealisest sobivusest lähtudes vähem eelistatud kui Põhja-Kiviõli ala. Aidu asub maismaa riigipiirile lähemal kui Põhja-Kiviõli. Seetõttu valitakse teiseks eelistuseks Põhja-Kiviõli ala.

Kokkuvõttes leiti, et eelistuselt esimeseks asukohaks on Pärnu 1 ala ning teiseks eelistuseks on Põhja-Kiviõli ala. Võrreldes Pärnu 1 alaga (204 ha) on Põhja-Kiviõli ala väiksem (141 ha) ning riigikaitsealisest sobivusest vähem eelistatum, mistõttu Põhja-Kiviõli ala valitakse alaks, kuhu esimeses järgus ei plaanita baastaristut rajama hakata. Põhja-Kiviõli ala võetakse kasutusele, kui Pärnu 1 alale kõik ettevõtted (või mingil põhjusel tootmised ei sobi kokku) ei mahu.

Kuigi Piirsalu ala ja Aidu ala ei ole kaitsetööstuspargi jaoks esimeses järgus eelistatuimad alad, on need siiski sobilikud toetamaks kaitsetööstuspargi REP-i eesmärki (erinevate tingimuste tõttu kas väiksemas mahus või teatavate piirangutega). Seega on planeeringu koostamise korraldajal võimalus REP-i protsessi jätkata ka Piirsalu alal ja Aidu alal. Piirsalu ala ja/või Aidu ala puhul REP-i protsessi jätkudes tuleb täpsustada ja täiendada planeeringulahendust, kõik nende alade kohta tehtud uuringud, ekspertiisid jms üle vaadata, vajadusel ajakohastada ning seejärel läbi viia nõutud planeerimisseaduse kohane menetlusprotsess. Piirsalu ala edasisel võimalikul arendusel tuleb arvestada, et Keskkonnaamet on 26. mai 2025. a kooskõlastuskirjas nr 6-5/25/6892-6³⁹ toonud välja mitmeid ettepanekuid ja märkusi Piirsalu ala linnustiku uuringu sisu kohta, mis on vaja REP-i ja KSH dokumentidesse sisse viia ning lahendada hiljemalt hetkeks, kui kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruanne Piirsalu ala osas esitatakse uuesti Keskkonnaametile kooskõlastamiseks⁴⁰.

3.3.3. REP-i osaline kehtestamine eelvalikualade kaupa

Planeerimisseadus ei reguleeri, kui mitu sobivat asukohta peab asukoha eelvalikuga leidma. Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku lähteseisukohtadest ja mõjude hindamise, sh KSH programmist nähtub, et juhul kui edasise protsessi käigus selgub, et vajadus oleks rohkem kui ühe või suurema ala järgi (nt maa-aluse tehase rajamiseks osutub sobivaimaks kaitsetööstuspargist ja lõhkeainetehasest erinev ala või ettevõtete huvi on suurem, kui protsessi alguses hinnati), kaalutakse REP-i kehtestamise võimalusi rohkem kui kahel alal ja/või suuremal alal kui 100 ha (kui alad seda võimaldavad, sh puuduvad välistavad tingimused)⁴¹. Aruande menetluses võrreldi eelvalikualadena Pärnu 1, Pärnu 2, Piirsalu, Põhja-Kiviõli ja Aidu. Korralduse punktist 3.3.2. nähtub, et kõik eelvalikualad kaitsetööstuspargile seatud tingimustele täielikult ei vasta, kuid tehniliselt on võimalik kõigil viiel alal laske- ja lahingumoonatoota. Tulenevalt suurimast keskkonnamõjust on otsustatud Pärnu 2 alale kaitsetööstuspargi rajamisest loobuda. Eelistatult on kõige sobivam Pärnu 1 ala ja teiseks eelistuseks on Põhja-Kiviõli ala. Kuna käesolevaks hetkeks ei ole teada konkreetne vajadus

³⁹ Kättesaadav: <https://adr.rik.ee/kaitseministeerium/dokument/17056868>.

⁴⁰ Aruande ptk 6.1.4.

⁴¹ Hendrikson & Ko OÜ „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering ja mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegiline hindamine. Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“. Tallinn-Tartu 2024, ptk 4, lk 13. Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

nelja ala järele ning samuti ei ole Piirsalu ja Aidu alade osas välja töötatud projekteerimistingimuste aluseks olevaid tingimusi, on kaitsetööstuspargi kiireks väljaarendamiseks põhjendatud REP kehtestada asukoha eelvaliku alusel osaliselt ehk antud juhul ainult Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas.

Osaline REP-i kehtestamine ei lõpeta Aidu ja Piirsalu alade osas planeerimismenetlust ja jätab planeeringu koostamise korraldajale võimaluse jätkata vajadusel (eelkõige kaitsetööstusettevõtete suure huvi korral) REP-i menetlust eelvalikualade Aidu ja Piirsalu osas. Muu hulgas on võimalik teha täiendavaid uuringuid ning töötada välja projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused, misjärel on Vabariigi Valitsusel võimalik kehtestada REP eraldi korraldusega Piirsalu ala ja Aidu ala osas. Eelvalikualade Aidu ja Piirsalu osas REP-i menetluse jätkamisel kaasatakse menetlusse asjaomased ministeeriumid ja asutused ning avalikkus vastavalt PlanS-is toodud REP-i eelvaliku etapi sätetele. Kui nende alade kasutuselevõtmise vajadus ei ilmne viie aasta jooksul käesoleva korralduse andmisest, siis nende puhul REP-i koostamine ja KSH lõpetatakse vastavalt PlanS §-le 29. Antud juhul on konkreetse tähtaja määramine oluline õiguskindluse ja õigusselguse tagamiseks, et oleks üheselt arusaadav, millises aja jooksul nende alade kasutuselevõtmise vajadus otsustatakse.

3.4. Detailse lahenduse koostamisest loobumine Pärnu 1 alal ja Põhja-Kiviõli alal

PlanS § 27¹ lõige 1 annab õiguse loobuda detailse lahenduse koostamisest, kui puuduvad välistavad tegurid riigi eriplaneeringuga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvalikus on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. Oluline on siinkohal, et täidetud peavad olema mõlemad sättes toodud tingimused.

PlanS § 27¹ lõige 2¹ sätestab, et detailse lahenduse koostamisest loobumisel käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhul määratakse kavandatava ehitise maakasutus- ja ehitistingimused ning lahendatakse muud käesoleva seaduse § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis. Asjakohasuse hindamisel lähtutakse planeeringu eesmärgist ja planeeringuga kavandatava ehitise iseloomust. Seega, et loobuda REP-i detailse lahenduse koostamisest, lahendatakse asukoha eelvaliku etapis asjakohased PlanS § 126 lõikes 1 sätestatud ülesanded, mida tavaliselt lahendatakse detailplaneeringuga (näiteks planeeringuala kruntideks jaotamine, krundi ehitusõiguse määramine jms). Detailse lahenduse koostamisest on võimalik loobuda, kui suure riikliku huviga ehitisele on leitud sobiv asukoht ja selle kavandamise varases etapis on olemas piisav teave, et anda välja projekteerimistingimused. See tähendab, et asukoha eelvaliku raames on tehtud piisavas mahus asjakohaseid uuringuid, mis võimaldavad järeldada, et leitud alal puuduvad eelkõige konfliktid inimasulate, tehnilise taristu ning keskkonnakaitsega tervikuna. Asukoha eelvalik peab sellisel juhul sisaldama analüüsi, mille põhjal on võimalik järeldada, et REP-i objektiks oleva ehitise saab leitud sobivasse asukohta rajada. REP-i asukoha eelvalikus määratavad projekteerimistingimuste aluseks olevad tingimused peavad olema piisavad, et

määrata projekteerimistingimustega ehitiste täpne asukoht, samuti ehitusseadustiku (edaspidi *EhS*) § 26 lõikes 4 esitatud muud tingimused⁴².

Aruandest nähtub, et nii Pärnu 1 ala kui ka Põhja-Kiviõli ala puhul puuduvad välistavad tegurid kaitsetööstuspargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega. Kaitsetööstuspark planeeritakse ja rajatakse vastavuses kõigi keskkonnakaitsenõuetega, et mõju kaitsetööstuspargi piirest välja oleks võimalikult minimeeritud ning keskkonnareostus ümbritsevatele aladele välistatud⁴³. Mõlema eelvalikuala osas on jõutud järeldusele, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alade terviklikkust ega kaitse-eesmärke⁴⁴. Kokkuvõtte hinnatud mõjudest ja teostatud uuringutest on toodud muuhulgas korralduse punktis 3.3.1. Kokkuvõtte keskkonnametmetest ja seirest on aruande alapeatükis 7.3. Hindamise tulemusel välja töötatud keskkonnametmed, mis puudutasid antud REP-i lahendust, on juba lahendusse integreeritud – st aruande alapeatükis 4.2 kirjeldatud ala lahendustes on keskkonnametmetega arvestatud. Aruande alapeatükis 7.3 on teemavaldkondade kaupa esitatud kokkuvõtte täiendavatest meetmetest ja soovitustest, millega kaitsetööstuspargi (sh lõhkeainetehase) rajamisel ja käitamisel tuleb arvestada, et leevendada ebasoodsat keskkonnamõju ja välistada oluline ebasoodne mõju. Keskkonnametmed, millega tuleb arvestada kaitsetööstuspargi projekteerimisel, on integreeritud projekteerimistingimuste aluseks olevatesse tingimustesse. Pärnu 1 ala metsalinnustiku (II ja III kaitsekategooria lindude) elupaikade kao ja häiringu mõju hüvitamiseks ja rohevõrgustiku toimimisele avalduva mõju leevendamiseks koostati koostöös Kliimaministeeriumi ja Keskkonnaametiga kompensatsioonimeetmete kava⁴⁵. Kompensatsioonimeetmete kava on käesoleva korralduse ajaks saanud Kliimaministeeriumi⁴⁶ ja Keskkonnaameti⁴⁷ heakskiidu. Kompensatsioonimeetmete kava koostamisse kaasati ka Pärnu linnavalitsus, kellel kava osas täiendavaid märkusi ei olnud. Kompensatsioonimeetmete kava elluviimine saab toimuda paralleelselt kaitsetööstuspargi arendamisega ning kompensatsioonimeetmete elluviimise tagab Kliimaministeerium koostöös Kaitseministeeriumiga.

Projekteerimistingimusi ja ehituslube menetledes ning andes tuleb arvestada kaitsetööstuspargi aruande alapeatükkides 7.2.1–7.2.2. nimetatud tingimustega. Samuti tuleb kaitsetööstuspargi rajamisel ja käitamisel arvestada aruande alapeatükis 7.3. toodud kohustuslike keskkonnametmete ja seirevajadusega ning vastavalt võimalusele soovituslike keskkonnametmetega. Kokkuvõtte projekteerimistingimuste andmise aluseks olevatest tingimustest on toodud käesoleva korralduse punktis 3.5.

⁴² 696 SE II Muudatusettepanekute loetelu elektrituruseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu teiseks lugemiseks, lk 25. Kättesaadav: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/2ad3cffe-ed19-4c4c-b456-1a77f9bf0ac3>.

⁴³ Aruande ptk. 4.

⁴⁴ Samas, ptk 6.1.2.

⁴⁵ Kompensatsioonimeetmete kava linnustiku elupaikade ja rohevõrgustiku hüvitamiseks kaitsetööstuspargi Pärnu 1 alal. Asutusesiseseks kasutamiseks. Avalik versioon on kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

⁴⁶ Kliimaministeeriumi 04.08.2025. a kiri nr 8-2/25/3474-2. Kättesaadav: <https://adr.rik.ee/kaitseministeerium/dokument/17644948>.

⁴⁷ Keskkonnaameti 01.08.2025. a kiri nr 6-5/25/6892-11. Kättesaadav: <https://adr.rik.ee/kaitseministeerium/dokument/17641580>.

Venemaa agressioonisõda Ukrainas on muutnud kogu Euroopa julgeolekuolukorda. Eesti huvides on, et Euroopa kaitsetööstus muutunud julgeolekuolukorras kiiresti kohaneks ja kaitsevarustuse, sealhulgas laskemoona tootmisvõimsust märkimisväärselt kasvataks. Detailse lahenduse koostamisest loobumisel jõutakse kavandatava kaitsetööstuspargi rajamiseni Kaitseministeeriumi poolt plaanitud ajaraamis ning see aitab kaasa Eesti julgeoleku tagamisele.

Detailse lahenduse koostamisest loobumine ei tähenda, et avalikkuse kaasamise määr väheneks. REP-i asukoha eelvaliku etapis on planeeringu koostamise korraldajal kohustus lahendada PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud ülesanded ehk sellises täpsusastmes, mis on nõutud detailplaneeringus. Seega on vastavalt PlanS-ile avalikkus olnud kaasatud asukoha eelvaliku protsessi, kus on olnud võimalik tutvuda eelnimetatud täpsusastmes koostatud asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruandega ning esitada nende osas arvamusi. Samuti on võimalik kaasata ka projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses puudutatud isikuid, asutusi ja avalikkust ning kaaluda kõiki asjaolusid.

Eeltoodule tuginedes on põhjendatud ja võimalik loobuda eelvalikualadel Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada nende alade osas kaitsetööstuspargi REP asukoha eelvaliku alusel.

3.5. Projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused ja planeeringu elluviimine

3.5.1. Projekteerimistingimuste andmisest ja planeeringu elluviimisest

PlanS § 27¹ lõike 4 kohaselt on asukoha eelvaliku alusel kehtestatud riigi eriplaneering projekteerimistingimuste andmise alus.

EhS § 26¹ lõigete 1 ja 2 kohaselt lähtutakse asukoha eelvaliku alusel kehtestatud riigi eriplaneeringu alusel rajatavate ehitiste ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimuste andmisel EhS § 26 lõike 3 punktides 2 ja 4 ning määratakse EhS § 26 lõikes 4 nimetatud tingimused. EhS § 26 lõike 3 punkti 2 ja 4 kohaselt arvestatakse projekteerimistingimuste andmisel, et projekteerimistingimuste andmine ei oleks vastuolus õigusaktide, isikute õiguste või avaliku huviga ning muinsuskaitse eritingimusi, kui need on nõutavad muinsuskaitseaduse kohaselt. EhS § 26 lõige 4 loetleb näitajad, mida projekteerimistingimustega asjakohasel juhul määratakse (nt hoonete suurim lubatud arv maa-alal, asukoht, kõrgus, lubatud suurim ehitisealune pind jms).

Aruande alapeatükkides 7.2.1–7.2.2 on toodud projekteerimistingimuste aluseks olevad tingimused Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala kohta. REP-i asukoha eelvalikus sätestatavad projekteerimistingimuste aluseks olevad tingimused antakse täpsusastmes, mis võimaldab määrata projekteerimistingimustega ehitiste täpse asukoha, samuti EhS § 26 lõikes 4 esitatud muud tingimused. Projekteerimistingimuste andmise tagamiseks määratakse asukoha

eelvalikus tingimused, arvestades nii EhS § 26 lõiget 4 kui PlanS § 126 lõiget 1. PlanS § 126 lõike 1 ülesannetest lahendatakse antud REPi osas asjakohased küsimused⁴⁸.

Projekteerimistingimuste andmise menetluses tuleb järgida aruande alapeatükkides 7.2.1–7.2.2 toodud tingimusi. Arvestades, et aruanne on käesoleva korralduse lahutamatuks osaks, ei ole põhjendatud aruande alapeatükkides 7.2.1–7.2.2 toodut käesolevas korralduses täies mahus välja tuua. Alljärgnevates alapunktides tuuakse loeteluna välja aruande alapeatükkides 7.2.1–7.2.2 toodud tingimused ning kirjeldatakse ülevaatlikult peamisi projekteerimistingimuste andmise aluseks olevaid tingimusi Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala kohta. Nagu eespool on mainitud, on need keskkonnameetmed, millega tuleb kaitsetööstuspargi projekteerimisel arvestada, integreeritud projekteerimistingimuste aluseks olevatesse tingimustesse. Täiendavad meetmed ja soovitused, millega tuleb kaitsetööstuspargi rajamisel ja käitamisel arvestada, on toodud aruande alapeatükis 7.3.

Aruande peatükis 8 on esitatud planeeringu elluviimise tingimused, millest tuleb kaitsetööstuspargi edasisel arendamisel lähtuda. Vastavalt PlanS § 53 lõikele 3 kaotab REP kehtivuse, kui planeeringut ei ole asutud ellu viima viie aasta möödumisel riigi eriplaneeringu kehtestamisest arvates. Kaitsetööstuspargi REP-i elluviimiseks kõikidel kehtestatud aladel loetakse ellu viimiseks alustamist vähemalt ühel kehtestatud alal.

3.5.2. Pärnu 1 alal projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused

Aruande alapeatükis 7.2.1. on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused Pärnu 1 ala kohta. Alapeatükk hõlmab kruntideks jaotamist, kruntide hoonestusala määramist, kruntide ehitusõiguse määramist, juurdepääsuteede asukohti ja liiklus- ning parkimiskorraldust, avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha määramist, ehitiste arhitektuurilisi ja kujunduslikke ning ehituslikke tingimusi, haljastust ja heakorda, tehnovõrkude ja rajatiste asukohti, tuletõrje veevarustust ja tuleohutuse tagamist ning kujasid, kuritegevuse riske vähendavaid tingimusi, maaparandussüsteemide asukohti ja nendest tekkivate kitsenduste määramist, keskkonnatingimusi (müra ja vibratsioon, põhja- ja pinnavee kaitstuse tagamine, jäätmed, välisõhk, radoon, insolatsioon, energiatõhusus, tegevus Männiku jõe kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndis, Männiku jõe kallakraja tõkestamine), servituudi seadmise vajadust, ehitusuuringu tegemise vajadust.

Järgnevalt on toodud kokkuvõtlikult põhilised tingimused:

1. Funktsionaalselt nähakse ette jagada kaitsetööstuspark kuni kolmeks alaks: 1) üldala (pargisisesed peamised teed, väravahooned, töötajate ja külaliste parklad, administratiivhoone tööstuspargi haldajale, katseplats, tootmisjääkide hävitamisplats; 2) tehaste ala (kasutamiseks konkreetsetele ettevõtetele); 3) hoidlate ala (juhul kui hoidlad on kõik koos kindlas tööstuspargi piirkonnas).
2. Kaitsetööstuspargi haldaja peab kaitsetööstuspargi funktsionaalsel tsoneerimisel ja hoonete paigutamisel maksimaalselt säilitama olemasoleva kõrghaljastuse, st kujundama ehitised nende kujasid arvestades selliselt, et kõrghaljastuse säilimine oleks

⁴⁸ Aruande ptk 7.2.

maksimaalselt võimalik, et hoida osa kaitsetööstuspargi maa-alast looduslikuna, sh arvestades inventeerimise tulemustega.

3. Projekteerimisel tuleb hoonete ja neid toetavate rajatiste asukoht määrata arvestades kehtivaid õigusakte. Lõhkeainet käitlevate või seda hoidvate hoonete paigutamisel tuleb tagada minimaalsed ohutud kaugused. Katseplatsi rajamine tuleb kavandada planeeritud ala piires (krundil nr 1).
4. Iga kaitsetööstusparki tegevust kavandav ettevõtte peab määrama ettevõtte ohtlikkuse kategooria. Ettevõtete ohuala ulatus määratakse asjakohasel juhul riskianalüüsi käigus.
5. Maaparandussüsteemi ümberehitamisel tuleb arvestada, et see ei tohi avaldada negatiivset mõju planeeringuala piirkonda jäävatele märgaladele. Samuti tuleb tagada väljaspool kaitsetööstusparki jääva säiliva maaparandussüsteemi toimimine ja maaparandussüsteemide registrisse kantud kraavide läbilaskevõime.

3.5.3. Põhja-Kiviõli alal projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused

Aruande alapeatükis 7.2.2. on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused Põhja-Kiviõli ala kohta. Alapeatükk hõlmab kruntideks jaotamist, kruntide hoonestusala määramist, kruntide ehitusõiguse määramist, juurdepääsuteede asukohti ja liiklus- ning parkimiskorraldust, ehitiste arhitektuurilisi ja kujunduslikke ning ehituslikke tingimusi, haljastust ja heakorda, tehnovõrkude ja rajatiste asukohti, tuletõrje veevarustust ja tuleohutuse tagamist ning kajasid, kuritegevuse riske vähendavaid tingimusi, keskkonnatingimusi (müra ja vibratsioon, põhja- ja pinnavee kaitstuse tagamine, jäätmed, välisõhk, radoon, insulatsioon, energiatõhusus, tegevus Ilmaste peakraavi kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndis), servituudi seadmise vajadust, ehitusuuringu tegemise vajadust.

Järgnevalt on toodud kokkuvõtlikult põhilised tingimused:

1. Funktsionaalselt nähakse ette jagada kaitsetööstuspark kuni kolmeks alaks: 1) üldala (pargisisesed peamised teed, väravahooned, töötajate ja külaliste parklad, administratiivhoone tööstuspargi haldajale, katseplats, tootmisjääkide hävitamisplats; 2) tehaste ala (kasutamiseks konkreetsetele ettevõtetele); 3) hoidlate ala (juhul kui hoidlad on kõik koos kindlas tööstuspargi piirkonnas).
2. Kaitsetööstuspargi haldaja peab kaitsetööstuspargi funktsionaalsel tsoneerimisel ja hoonete paigutamisel maksimaalselt säilitama olemasoleva kõrghaljastuse, st kujundama ehitised nende kajasid arvestades selliselt, et kõrghaljastuse säilimine oleks maksimaalselt võimalik, et tagada osa kaitsetööstuspargi maa-alast looduslikuna.
3. Projekteerimisel tuleb hoonete ja neid toetavate rajatiste asukoht määrata arvestades kehtivaid õigusakte. Lõhkeainet käitlevate või seda hoidvate hoonete paigutamisel tuleb tagada minimaalsed ohutud kaugused. Katseplatsi rajamine tuleb kavandada planeeritud ala piires (krundil nr 1).
4. Iga kaitsetööstusparki tegevust kavandav ettevõtte peab määrama ettevõtte ohtlikkuse kategooria. Ettevõtete ohuala ulatus määratakse asjakohasel juhul riskianalüüsi käigus.

3.6. Kohaliku omavalitsuse üksuste õiguste riive

PlanS § 10 lõike 2 kohaselt peab riiklikku huvi väljendav planeering lähtuma riiklikest huvidest, arvestades võimaluse korral kohalikke huve ja vajadusi. Kuna vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikele 1 on kohaliku omavalitsuse üksuse ülesandeks korraldada vallas või linnas muu hulgas ka ruumilist planeerimist, siis riivab riigi eriplaneeringu kehtestamine kohaliku omavalitsuse üksuse planeerimisautonoomiat. Vastavalt eespool toodule ja tulenevalt PlanS § 27 lõikest 1 on antud juhul REP-i koostamine õigustatud. Kaitsetööstuspargi planeerimine on PlanS § 27 lõigete 1 ja 3 kohaselt REP-i objekt, sest planeeringu eesmärk on rajada olulise ruumilise mõjuga objekt, millega väljendatakse maakonnaüleseid huve ning mille asukoha valiku ja toimimise vastu on suur riiklik huvi. REP-i kehtestamise eesmärk ja riigi huvi on kirjeldatud korralduse punktis 3.1.

Pärnu 1 ala asub Audru metskond 20 maaüksusel (katastritunnus: 82602:005:0282). Pärnu 1 alal kehtib riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74 „Maakonnaplaneeringu kehtestamine Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas, Kihnu vallas, Põhja-Pärnumaa vallas, Pärnu linnas, Saarde vallas, Tori vallas ja osaliselt Lääneranna vallas“⁴⁹ kehtestatud Pärnu maakonnaplaneering. Maakonnaplaneeringu järgi on Pärnu 1 ala puhul tegemist rohevõrgustiku tuumala ehk tugialaga. Samuti kehtib Pärnu 1 alal Tõstamaa Vallavolikogu 07.03.2008 määrusega nr 60 „Üldplaneeringu kehtestamine“⁵⁰ kehtestatud Tõstamaa valla üldplaneering. Üldplaneeringu järgi on tegemist riigimetsa alaga ning rohevõrgustiku alaga. Pärnu 1 eelvalikuala asub koostatava Pärnu linna üldplaneeringu 2035+⁵¹ alal. Koostatava üldplaneeringu järgi on tegemist rohevõrgustiku tugialaga.

Kaitsetööstuspargi REP-i asukoha eelvaliku tegemisel on arvestatud maakonnaplaneeringus sätestatud nõudega, et rohevõrgustiku toimimise tagamiseks ja säilitamiseks on vajalik tagada, et looduslike alade osatähtsus tuumaladel ei langeks alla 90% pindalast. Kaitsetööstuspargi pindala Pärnu 1 alal moodustab rohevõrgustiku tuumalast umbes 2%. Kombineeritud olemasolevate ja kavandatavate rohevõrgustiku tugiala tehisaladega moodustab kaitsetööstuspargi pindala umbes 5% rohevõrgustiku tuumalast. Seega on tagatud maakonnaplaneeringus sätestatud nõue säilitada looduslike alade ulatus vähemalt 90% ulatuses.

Pärnu 1 ala osas asukoha eelvaliku arvamuste esitamise etapis esitasid seisukohti Pärnu linnavalitsus, Pärnu linnavolikogu, Tõstamaa osavallakogu. Pärnu linnavalitsuse ja Pärnu linnavolikogu esitatud arvamusi käsitletakse Pärnu linna arvamuseks.

Pärnu linn esitas kokku 18 seisukohta ja arvamust, mis on koos Kaitseministeeriumi vastustega toodud aruande lisas 7 koondtabelina ning koondtabel on kättesaadav Kaitseministeeriumi veebilehel⁵². Esitatud seisukohad ja arvamused hõlmasid muu hulgas ettepanekuid ja arvamusi Pärnu linna kaasamisest edasisesse lubade ja projekteerimistingimuste menetlustesse,

⁴⁹ Kättesaadav: <https://www.riigiplaneering.ee/pärnu-maakonna-planeering>.

⁵⁰ Kättesaadav: <https://pärnu.ee/linnakodanikule/planeerimine-ehitus/planeeringud/uldplaneeringud2>.

⁵¹ Samas.

⁵² Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

ettevõtlusvõimaluste ja töökohtade loomise kajastamise osas, lõhkamiste teostamisega seoses, eramaadel metsa säilitamise osas, rajatistele kõrguspiirangute määramiseks, ohualade määramisest tulenevate kitsenduste eramaadele seadmise ja rakendamise osas, teede rekonstrueerimise osas, elektrivarustuse ja internetiühendusega seoses, varjumiskohtade rajamise osas ning kompensatsioonialade osas. Alljärgnevalt on kokkuvõtlikult esile toodud arvamuste esitamise etapi ajal olulisemad Pärnu linna esitatud seisukohad ja arvamused ning selgitused nendega arvestamise kohta:

- 1) ettepanekuga kruntidele ettevõtete paigutamise osas nii, et ohualade ulatus eramaadele oleks võimalikult väike, arvestati osaliselt. Aruannet täiendati lausega „*Lõhkeainet käitlevate või seda hoidvate hoonete paigutamisel pargi alale arvestada võimalusel sellega, et ohualade ulatus eramaadele oleks võimalikult väike*“;
- 2) ettepanekuga lisada aruandesse, *et riskianalüüsi ja ohutusaruande tulemustest tuleb informeerida Pärnu linna. Samuti lisada vastav etapp ptk 8 Planeeringu elluviimise tingimused*, arvestati ning aruannet on täiendatud;
- 3) ettepanekuga *seada kohustusliku leevendava meetmena lõhkamiste teostamine kinnises punkris*, ei olnud võimalik arvestada, kuna katsetamiste täpne vajadus selgub ettevõtete valiku järel ning teadaolevalt ei sobi kinnine punker igat tüüpi toodete katsetamiseks. Vabariigi Valitsus selgitab, et seda võimalust kaalutakse projekteerimise käigus, kui on selgunud kaitsetööstusparkis tegutsema hakkavad ettevõtted ja nende katsetamiste vajadus. Samas, praeguses etapis tuleb eeldada, et kõiki katsetusi ei ole võimalik kinnises või poolkinnises rajatises läbi viia, isegi kui neid otsustatakse rajada;
- 4) ettepanekuga kaasata Pärnu linn kompensatsioonimeetmete kava koostamisse ning esitada neile arvamuste avaldamiseks projekteerimistingimuste, ehitus- ja kasutuslubade eelnõud, on arvestatud. Selles osas täiendati aruannet (ptk 7.3 ja ptk 8);
- 5) eramaadel metsa säilimise tagamise osas kui metsamajandamist ei piirata, selgitab Vabariigi Valitsus, et kaitsetööstuspark on suures osas ümbritsetud siiski riigi metsamaadega ja soovitus kehtib selles osas. Eraomanikele otseselt metsamajandamisele piiranguid ei seata;
- 6) aruandes paluti täpsustada muuhulgas, kuidas seatakse ja rakendatakse kitsendused eramaadele väljaspool REP-i ala ja mida peetakse silmas edasise planeerimise all. Ettepanekut arvestati osaliselt. Vabariigi Valitsus selgitab, et ohualad määratakse konkreetsetele ohtlikele ehitistele nende asukohas. Praeguses etapis ei ole täpselt teada ehitiste paigutust, mistõttu ohualasid ei saa ka hetkel määrata. KSH esimese etapi aruande ptk-des 6.2.4 ja 6.8.5 on käsitletud ohualade määramist;
- 7) teede rekonstrueerimise ettepaneku osas selgitab Vabariigi Valitsus, et Kaitseministeerium kogub kokku kõik ettepanekud seoses teede parendamisega ning arutab need läbi nii Transpordiameti kui ka kohaliku omavalitsuse üksusega;
- 8) ettepaneku osas, mis hõlmas Tõstamaa piirkonda elanikkonna kaitseks varjumiskohtade korrastamise ja rajamise riigi poolset toetamist, selgitab Vabariigi Valitsus, et piirkonna elukeskkonna parendamise meetmed töötatakse välja koostöös kohaliku omavalitsuse üksusega ja kogukondadega planeeringu elluviimisel järgmistes etappides.

Tõstamaa osavallakogu esitas kokku 10 seisukohta ja arvamust. Esitatud arvamuste osas, mis kattusid Pärnu linna arvamustega, on ülevaade ülaltoodud Pärnu linna arvamuste all. Kõik esitatud seisukohad ja arvamused koos Kaitseministeeriumi vastustega on toodud aruande lisas

7 koondtabelina ning koondtabel on kättesaadav Kaitseministeeriumi veebilehel⁵³. Alljärgnevalt on kokkuvõtlikult esile toodud arvamuste esitamise etapi ajal Tõstamaa osavallakogu esitatud seisukohad ja arvamused ning selgitused nendega arvestamise kohta:

- 1) *kaitsetööstuspargi tegevus ei tohi takistada Tõstamaa seniseid põhitegevusalasid põllumajandus, metsandus, turism*. Vabariigi Valitsus selgitab, et aruandest järeldub, et kaitsetööstuspargil ei ole eeldatavalt olulist negatiivset mõju erametsanduse, põllumajanduse ja turismi arengule;
- 2) ettepaneku osas, et mitte rajada Ermistu piirkonda tuuleparke, selgitab Vabariigi Valitsus, et tuuleparkide arendajad peavad tuuleparkide rajamiseks läbima PlanS-ist tuleneva planeerimisprotsessi, mille eeldus on kohaliku omavalitsuse otsus. Võimalike arenduste puhul tuleb saada nii planeeringule kui ka hilisematele ehituslubadele Kaitseministeeriumi kooskõlastus;
- 3) ettepaneku osas, et välistada ohtlike ainete vedu läbi Pärnu sadama, selgitab Vabariigi Valitsus, et aruandes on märgitud, et Pärnu sadama kasutamine ohtlike ainete veoks ei ole eelduslikult otstarbekas. Samas sõltuvad lõplikud logistilised otsused mitmetest tulevikus täpsustuvatest asjaoludest ning nende osas ei ole praeguses planeeringu etapis võimalik lõplikke otsuseid või välistusi teha.

Kokkuvõtlikult leidis Pärnu linn, et kaitsetööstuspargi kavandamine Pärnu 1 alale on mõistlik. Nii Pärnu linn kui ka Tõstamaa osavallakogu nõustusid REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõuga rajada kaitsetööstuspark eelistatult Pärnu 1 alale tingimusel, et sealjuures arvestatakse Pärnu linna huvidega. Kohaliku kasu meetmete osas tehti ettepanek sõlmida heade kavatsuste kokkulepe Kaitseministeeriumi ja Pärnu linna vahel. Vabariigi Valitsus peab esitatud ettepanekut kaalukaks ning Kaitseministeerium arutab heade kavatsuste kokkuleppe sisu edasise protsessi jooksul. Märgime, et kaitsetööstuspargi rajamisest mõjutatud Tõstamaa piirkonna toetamiseks on Kaitseministeerium juba otsustanud eraldada ligi kolm miljonit eurot, eelkõige teedevõrgu parandamiseks. Kompensatsioonimeetmete valikul arvestati Pärnu linna, Tõstamaa osavallakogu ja erinevate ühingute ettepanekutega. Lisaks otsustas Kaitseministeerium eraldada Pärnu linnale 30 000 eurot Tõstamaa mõisa keldris asuva avaliku varjumiskoha parendamiseks vastavalt Päästeameti toodud ettepanekule.

Põhja-Kiviõli ala asub Põhja-Kiviõli Põlevkivikarjäär (katastritunnus 75101:003:0112), Liignurme (katastritunnus 75101:002:0066 ja Liignurme kaeveväli (katastritunnus 75101:003:0298) maaüksustel. Kaitsetööstuspark rajatakse Põhja-Kiviõli Põlevkivikarjäär maaüksusele. Alal kehtib Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278 „Ida-Viru maakonnaplaneeringu kehtestamine“⁵⁴ kehtestatud Ida-Viru maakonnaplaneering. Maakonnaplaneeringu järgi on tegemist osaliselt rohevõrgustiku alaga. Samuti kehtib Põhja-Kiviõli alal Lügänu Vallavolikogu 29. mai 2025 otsusega nr 243 „Lügänu valla üldplaneeringu kehtestamine“⁵⁵ kehtestatud Lügänu valla üldplaneering. Üldplaneeringu

⁵³ Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

⁵⁴ Kättesaadav: <https://www.riigiplaneering.ee/sites/default/files/documents/2024-11/Kehtestamise-korraldus-2.pdf>.

⁵⁵ Kättesaadav: <https://www.lyganuse.ee/lyganuse-valla-uldplaneering>.

järgi on tegemist osaliselt taastuvenergeetika maa-alaga ning osaliselt tehnoloogilise maa-alaga. Üldplaneeringu järgi ulatub eelvalikuala idaserva rohekoridor.

Lüganuse vald ei ole Põhja-Kiviõli eelvalikuala osas riigi eriplaneeringu menetluse käigus arvamusi esitanud.

3.7. Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avalik väljapanek ja avalikud arutelud, esitatud arvamused ja nendega arvestamine

Avaliku väljapaneku ajal laekus kokku 12 kirja. Arvamusi esitasid Kliimaministeerium, Transpordiamet, Terviseamet, Lääne-Nigula Vallavalitsus, MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ (ühine arvamus), OÜ Aidu Wind Park esindaja, Päraküla Selts MTÜ ja viis eraisikut. Avalikul väljapanekul esitatud arvamused ning Kaitseministeeriumi seisukohad on üksikasjalikult toodud aruande lisas 8 koondtabelina ning koondtabel on kättesaadav Kaitseministeeriumi veebilehel⁵⁶. Alljärgnevalt on välja toodud kokkuvõtlikult esitatud arvamused ning selgitused nendega arvestamise kohta.

Kliimaministeerium esitas täiendava arvamuse kompensatsioonimeetmete kava koostamise kohta. Arvamusega arvestati kompensatsioonimeetmete kava koostamisel ning kava koostati koostöös Kliimaministeeriumiga.

Terviseamet esitas täpsustatud arvamuse lisaks kooskõlastamise etapis esitatule. Nende poolt esitatud soovitusel ja põhimõtted sisalduvad juba KSH aruandes ning soovitusel (sh maksimaalse mürataseme hindamine lähtuvalt konkreetsest tegevusest, meetmete vajaduse täpsustamine, kinnise lõhketööde punkri võimalikkuse analüüs jne) on kavast arvestada ka kaitsetööstuspargi rajatiste ning tegevuste edaspidise kavandamise raames.

Kaitseministeeriumi palvel esitas Transpordiamet täpsustatud arvamuse lisaks kooskõlastamise etapis esitatule, mis puudutab riigiteede ümberehitust või avaliku huviga ehitiste ehitamist riigitee kaitsevööndisse. Transpordiameti arvamus on vajalik Kaitseministeeriumile hindamiseks Pärnu 1 alaga seoses esitatud kohaliku hüve ettepanekuid piirkonna maanteede kohta. Kooskõlastamise etapis esitatud arvamus koos Kaitseministeeriumi selgitustega kajastub aruande lisas 7.

Lääne-Nigula vallavalitsus esitas oma arvamuses ettepaneku Piirsalu eelvalikualal REP-i protsessi jätkata, teha REP-i protsessi raames täiendavaid uuringuid ning töötada välja projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. Antud ettepanekuga ei ole võimalik arvestada. Vabariigi Valitsus selgitab, et Piirsalu eelvalikualal sobiva arendusala välja selgitamiseks on vastavalt KSH-le vaja viia läbi täiendavad analüüsid. Tulenevalt kaitsetööstuspargi rajamise kiirest ajagraafikust ei ole võimalik käesoleval hetkel Piirsalu eelvalikuala osas REP-i kehtestada. Korralduse punktis 3.3.3. on selgitatud, et Piirsalu eelvalikuala osas on võimalik REP-i menetlust jätkata ja REP kehtestada ka selle ala osas.

⁵⁶ Kättesaadav: <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

Eraisikud on esitanud arvamusi ja vastuväiteid seoses Natura ja rohevõrgustiku aladega, menetlusse kaasamisega, uuringute läbiviimisega, keskkonnakahjuga, mõjust inimese tervisele ja heaolule. Esitatud ettepanekud on võetud teadmiseks ning selgitavad vastused kajastuvad aruande lisa 7.

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ esitasid ühise arvamuse, milles töid välja varem esitatud seisukohad. MTÜ-de sõnul on KSH pinnapealne ning nad taunivad Pärnu valimist kaitsetööstuspargi alaks. Kokkuvõtlikult selgitab Vabariigi Valitsus, et mõjusid on hinnatud tuginedes usaldusväärsele ning piisavale alusandmestikule ja mõjude hindamise kvaliteeti ning tulemusi ei ole põhjust kahtluse alla seada.

OÜ Aidu Wind Park esitas ettepaneku Aidu eelvalikuala osas REP-i menetlus lõpetada, kuna seoses tuulepargiga ei ole see sobivaim ala kaitsetööstuspargi rajamiseks ning, et mitme ala sobilikuks tunnistamisel ei ole tegemist erinevate alade vahel valimisega. Antud ettepanekuga arvestati osaliselt. Vabariigi Valitsus selgitab, et osalist REP-i kehtestamist käsitleb korralduse punkt 3.3.3. Selguse huvides määrab Vabariigi Valitsus käesolevas korralduses viie-aastase tähtaja Aidu eelvalikuala osas REP-i menetluse jätkamiseks. Lisaks esitati ettepanek lisada REP-i asukoha eelvalikusse Kaitseministeeriumi varem esitatud seisukoht, et kui Aidu eelvaliku ala osas jätkatakse REP-i menetlust, siis kaitsetööstuspark ei loo mistahes piiranguid tuulepargile ja näha ette ka kohesed meetmed mistahes negatiivsete mõjude ilmnemisel. Kokkuvõtlikult oldi seisukohal, et niivõrd suurte võimalike kahjude ohu puhul, ei ole Aidu eelvalikuala sobilik kaitsetööstuspargi rajamiseks. Antud ettepanekuga arvestati osaliselt ning REP-i asukoha eelvalikut täiendati Kaitseministeeriumi varem esitatud seisukohaga.

Päraküla Selts MTÜ jäi oma arvamuses varasemalt esitatud seisukohtade juurde, ega toeta Pärnu aladele kaitsetööstuspargi rajamist. Nad juhtisid muuhulgas tähelepanu, et kui Pärnu 2 ala osutus sobimatuks rohevõrgustiku ja linnustiku seisukohalt, siis ei ole samas rohevõrgustiku alas olev Pärnu 1 samuti sobiv tööstuse rajamiseks ning, et mõjusid on vähe hinnatud. Esitatud seisukoht võeti teadmiseks. Vabariigi Valitsus selgitab, et eelvalikualadel hinnati mõjusid põhjalikult ning esitatud seisukohadele on Kaitseministeerium andnud ka täiendavad selgitused koondtabelites (aruande lisa 7 ja lisa 8).

28. juuli 2025. a – 30. juuli 2025. a toimunud avalikel aruteludel tutvustati eelnimetatud arvamusi ja Kaitseministeeriumi seisukohti. Lisaks vastasid Kaitseministeerium ja KSH aruande koostaja aruteludel esitatud küsimustele. Avaliku väljapaneku ning avaliku arutelu tulemustest lähtuvalt tehti planeeringu dokumentidest vajalikud muudatused. Tehtud muudatused ei muutnud REP-i asukoha eelvaliku põhilahendusi ega toonud kaasa vajadust KSH esimese etapi aruande oluliseks muutmiseks, mistõttu ei olnud vajalik neid uuesti kooskõlastada ega korraldada uut avalikku väljapanekut ja avalikku arutelu. Avalike arutelude protokollid on aruande lisa 9.

IV. KOKKUVÕTE

Vabariigi Valitsus kaalus eespool esitatud argumente ja asjaolusid tulenevalt riigi julgeoleku huvidest, keskkonnakaitselistest huvidest, samuti arvestades kohalikke huvisid, ja leiab, et kaitsetööstuspargi REP-i kehtestamine on vajalik ning kantud avalikust huvist. Vabariigi Valitsus nõustub aruandes esitatud järeldustega, et kaitsetööstuspargi rajamiseks on kõige sobilikumaks ja ka eelistuselt esimeseks asukohaks Pärnu 1 ala, kuhu riik plaanib rajada ka baastaristut. Vabariigi Valitsus nõustub, et kaitsetööstuspargi REP-i eesmärgi saavutamiseks, milleks on võimalikult suures mahus kohapealse laskemoona, lahingumoonna, lõhkematerjali ning lõhkeaine tootmise tagamine, on vajalik kaitsetööstuspargi rajamiseks valida käesoleva otsusega ka teine asukoht, milleks on võrdluskriteeriumidest lähtudes Põhja-Kiviõli ala. Lisaks nähtub aruandest, et nii Pärnu 1 ala kui ka Põhja-Kiviõli ala puhul puuduvad välistavad tegurid kaitsetööstuspargi edasiseseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvalikus on toodud projekteerimistingimuste andmiseks olevad tingimused, millest tulenevalt võib vastavalt PlanS § 27¹ lõikele 1 nendel aladel loobuda detailse lahenduse koostamisest ning Vabariigi Valitsus saab kehtestada REP-i asukoha eelvaliku alusel. Kuna aruandest nähtub veel, et eelvalikualad Piirsalu ja Aidu on samuti sobilikud toetamaks REP-i eesmärki (erinevate tingimuste tõttu kas väiksemas mahus või teatavate piirangutega), kehtestatakse kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering käesoleva korraldusega ainult Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas ning REP-i menetlus jätkub eelvalikualade Piirsalu ja Aidu osas.

V. OTSUS

Lähtudes eeltoodust, planeerimisseaduse § 53 lõike 1 alusel ja kooskõlas sama seaduse § 27¹ lõigetega 1 ja 3 ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse §-dega 30⁶ ja 30⁹, otsustab Vabariigi Valitsus:

1. Kehtestada osaliselt kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering asukoha eelvaliku alusel Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas.
2. Punktis 1 nimetatud riigi eriplaneeringu osalise kehtestamisega peatuvad tulenevalt PlanS § 53 lõikest 2 Pärnu 1 alal ja Põhja-Kiviõli alal varem kehtestatud ja käesoleva korralduse punktis 3.6 nimetatud planeeringud.
3. Kaitseministeeriumil selgitada eelvalikualade Piirsalu ja Aidu osas riigi eriplaneeringu kehtestamise võimalus välja hiljemalt viie aasta jooksul käesoleva korralduse andmisest.
4. Kliimaministeeriumil koostöös Kaitseministeeriumiga tagada kompensatsioonimeetmete elluviimine vastavalt korralduse punktis 3.4. viidatud kompensatsioonimeetmete kavas tehtud ettepanekutele vajalikus ulatuses.
5. Kaitseministeeriumil avaldada käesolev korraldus koos seletuskirja, kehtestatud planeeringu ja selle lisadega oma veebilehel ning esitada kehtestatud riigi eriplaneeringu kohta PlanS § 4¹

lõikes 6 nimetatud andmed planeeringute andmekogusse 14 päeva jooksul kehtestamisest arvates.

6. Kaitseministeeriumil korraldada riigi eriplaneeringu kehtestamisest teavitamine vastavalt PlanS § 27¹ lõikele 3 ning § 53 lõigetele 6 ja 7.

VI. VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemise päevast arvates, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

VII. TEATAVAKS TEGEMINE

Korraldus tehakse üldiselt teatavaks Riigi Teatajas avaldamisega. Kaitseministeeriumil teha korraldus teatavaks kõigile menetlusosalistele ning teadaolevatele huvitatud ja mõjutatud isikutele, sealhulgas Pärnu linnale, Lüganuse vallale ja Lääne-Nigula vallale.

Kristen Michal
Peaminister

Keit Kasemets
Riigisekretär